

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegraful este Duminec'a și Joi'n, la fiecare două săptămâni cu adănsul Poștii — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditor'a soiei, pe atara la 3 r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către expeditor. Prețului prenumeratiunii pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 86.

ANULU XXIV.

Săbiu 28 Octomvre (9 Nov.) 1876.

trajecelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. 60. r. o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru prin. și țiri streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se plătesc pentru întâia oră cu 7 cr. sirulu, pentru a două oră cu 5 1/2, cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Generalulu Türr despre cestiunea orientale.

III.

Nici unu elementu nu este sub corón'a Stului Stefanu atât de desconsideratu că celu român, cu tôte ca acest'a este celu mai compactu pe teritoriulu ce-lu locuesce, și mai usioru de multiamitu.

Se pare inse, ca tocmai pentru acést'a, apoi pentru tenacitatea cu care se alipesce de limb'a și religiunea sea, se considera de celu mai periculosu, căci par'ca tóta lumea s'a conjuratu în contr'a lui. Nimenui n'a facutu nici o nedreptate, și romanulu la nime n'a intempnatu nici macaru bunavointia. Toti cari au venitu în contactu cu elu s'au nisuitu se-lu nimicésca. Inimici căti frundia si ierba dar' amici nici unulu n'a avutu de cându e subjugatu; si elu cá prin minune totusi n'a peritu, elu totusi existe, necajitu și imbrancitu ce e dreptu, dar' sanetosu, moralu și vengiosu, și — dovéda persecutiunile sistematice — elu inca și adi insufla spaime inimiciloru sei seculari. Alta mangaiare nici nu are, decâtu ca n'a devenitu inca compatimitu de nimeni, căci totu e mai bine a fi fric'a altor'a decâtu compatimitu.

Tóta lumea scie, cumca după atâti'a seculi de persecutiune legile din 1863/4 facute cu concursulu românilor și sanctionate prin Dominitoriulu au fostu cele mai multiamitóre dintre câte au cunoscutu românii transilvaniei dela decaderea lor p'na atunci. Si cu aceste legi erá supremati'a totu în mâ'n'a magiariloru, pentruca aristocrati'a, averea, și inteleginti'a lor li asigurá antaítatea între ori-ce impregiurâri și sub ori-ce legi, chiaru și în absolutismulu nemtíescu; — ele inse totusi erau apte de a servi de basa unei adeverate și sincere infratiri între elementele ce locuescu acést'a tíera. Ei! dara magiariloru chiaru ast'a nu li-a venitu bine la socotéla. Abiá se impacara cu Austri'a, numai decâtu le scósera din vigóre desavuandu și chiaru sanctionarea Dominitoriului.

Se scie cumca „uniunea“ séu mai potrivitu fusiunea Transilvaniei cu Ungari'a asiá precum s'a efeptuitu, s'a facutu în contr'a voiei și interesului poporului român, care este majoritatea precumpenitória a locuitorilor Transilvaniei. Nu e lipsa cá noi se descoperimu magiariloru: cumca acést'a a esacerbatu p'na la sufletu pe poporulu romanu, căci acést'a o sciu ei pré bine, o scie lumea.

Nu e scopulu nostru a discutá aci legalitatea acestor'u acte, ci luámu faptele implinite asiá cum sunt, și din situatiunea creata de elementulu dominantu voim se li dovedimu magiariloru realitatea tendintiei lor.

Ei bine! decum-va acél'a care a aflatu de bine si consultu a dá acesteloviturí romanului — necontenitu afirma si se jóra, cumca elu voiesce binele românului, cumca are interesu vitalu a traí în solidaritatea fratiésca cu elu, si cumca lucra din tôte poterile la esoperarea infratirei, — ori-care omu cu minte și seriosu trebuie se crédia, cumca magiarulu va cercá se aline dorerile casionate romanului prin faptele ena-

rate, cu alte recompense demne de doi frati.

Si cari sunt acele recompense? S'a enunziatu cumca preste cele trecute se trage velulu uitárei.

Acést'a inse în fapta s'a estinsu numai la „honvedii“ unguresci din 1848, cari s'a rehabilitatu, oficerii lor cari au voitu s'au reactivatu, apoi cei neapți pensionatu și asiguratu de subsistintia comoda, iér' pentru invalidi s'au edificatu unu asilu care se sustiene din budgetulu statului. A fi fostu honvéd este titlu de a fi preferitu la ori-ce postu. Dar' românii cari au participatu la miscările din 1848 suntu despretiuiti, conducatorii — oficerii — lor, și chiaru cei decorati, suntu necontentitu insultati de societatea și diurnalistic'a magiara și timbrati de rei patrioti, invalidii cari mai traiescu si orfanii lor pe strade, avisati la mil'a ómeniloru, — și p'na cându pentru asiá numitii martiri magiari din 1848 si adi se tienu requieme la cari asista si oficiolatele publice, acei'a cari au participatu la inmormentarea martirului Iancu, care intru nimicu n'a fostu de caracteru inferioru ori-cáru martiru magiaru, nu numai diurnalistic'a i-a inferatu de tradatori, ci au fostu chiaru urmariti de autoritátele publice.

Cu tôte ca Transilvani'a s'a contopitu în Ungari'a, fiindu-ca legea electorala a Ungariei erá mai liberala decâtu a Transilvaniei, croita din adinsu pentru cá poporulu român se nu póta deveni representatu în proportiunea, ce după numerulu sufletelor și după marimea sarcinelor ce le póta i-aru compete, — pentru Transilvani'a au sustienutu totu legea electorala transilvana p'na la 1875, cându s'a facutu o lege nóua electorala pentru intréga Ungari'a.

Aru fi cugetatu omulu cumca camer'a Ungariei aci va fi la inaltimea chiamárei sele, si déca ea sustiene uniunea de fapta, va introduce în legea electorala unu censu pentru intregu teritoriulu Ungariei, dar' ce se vedi! anomaliele din legea Transilvaniei tôte suntu sustienute pentru teritoriulu Transilvaniei, censulu moderatu din Ungari'a nu l'a estinsu si asupr'a Transilvaniei, aici a pusu unu censu atátu de mare încátu românii totu asiá de batjocoriti devinu cá si mai nainte.

Sub decursulu desbaterei acestei legi magiari, dar' mai cu séma transilvanienii fára sífela o spuneau pe fatia, cumca elementulu magiaru de aici devine periclitatu prin români, de cumva se va aplicá si aici mesur'a din Ungari'a, va se dica: déca în un'a si acea-si tíera se va introduce o lege egala. Mai aprigu inimicu alu românilor s'a aretau b. Gav'r. Kemény, care si după ce primise camer'a deputatiloru o lege în cátu-va mai favoritória dreptátiei, a agítatu prin diurnalistica si în persóna la magnati cá se o respinga si primindu propunerile lui se asuprésca pre români, cea ce i-a si succesu, căci cas'a boieriloru primindu propunerile reactionarie ale lui, a retramisu legea astfelu modificata la camer'a deputatiloru, care apoi si ea a primit'o. Si asiá astadi Ungari'a carea după legile

esistinti consta si din Transilvani'a, este representata pe două base, un'a mai liberala pentru Ungari'a propria si alt'a reactionaria — fetulu lui Kemény Gábor, inimicului espresu alu românilor — pentru Transilvani'a. Eara omulu în care românii nici-odata nu potu avé incredere, b. Kemény Gabor, pentru necorect'a sea portare fatia de camer'a deputatiloru, si pentru ur'a manifestata cátra români numai decâtu după fusiunea a fostu remuneratu cu inaltulu postu de secretariu de stat în ministeriulu de interne. Astadi elu conduce destinele Transilvaniei.

Prin legea municipala s'a introdusu sistemulu virilistiloru. Aristocrati'a de bani concurge în două moduri la representati'a municipala. Ea da jumetate din representantii municipiului fára alegere, si cu votulu concurge si la alegerea celeilalte jumetáti. Lucru firescu ca virilistii — adeca cei mai avuti — nu potu fi din sirulu fostiloru eloti, pentru-ca acei'a n'au traitu în conditiuni de a-si poté cáscigá averi, si cu neînsemnate exceptiuni toti suntu din fostii stapáni cari suntu magiari si din succesorii lor în proprietáti cari suntu jidani.

Iér' cei alesi, fiindu-ca la formarea cercuriloru electorali nu se considera numerulu locuitorilor, ci numerulu alegatoriloru de deputatu dietalu, si numai acesti'a au dreptu de alegere si pentru municipii, — apoi cu censulu celu mare, poporulu român da unu contingentu fórté neînsemnatu de alegatori, iér' nobilii magiari fa ei cátu de calici toti suntu alegatori, iéra-si lucru firescu: ca si cei alesi în partea loru precumpenitória devinu din sirulu celorlu scosi prin jidani dintre virilisti. Si asiá: fia românii în municipiu si majoritatea cátu de precumpenitória, în representanti'a lui, după lege ei devinu o minoritate dispáratória.

Fiindu-ca scolile confessionali totu-odata sunt si nationali, statulu prin legea despre instructiunea poporala cu inctelu le desfiintiéza si le inlocuesce cu cele comunali, cari în esintia sunt magiare.

Unu statu atátu de seracu si poliglottu cá alu nostru, unde existenti'a nationalitáloru este garantata prin lege, si fiindu nationalitatea garantata de sine aru urmá cá statulu se o si ajutore intru desvoltarea sea culturala, — unu astfelu de statu dicu, aru trebui cá sa se bucure ca confessiunile iéu o mare sarcina de pe umerii lui, si din medilócele proprii se ingrijescu de cultura credinciosiloru lor, aru trebui cá din tôte poterile se ajutore si incuragieze pe confessiuni intru patriotic'a lor nesuintia. La noi inse se intempla contrariulu, nu numai li se denéga si chiaru intrevenirea oficiósa în necasurile scoliloru confessionali, dar' li se punu conditiuni nesupportabili de subsistintia, si prin ast'a se sílescu a se sinucide si a se prefaca în comunali, cari de-si totu din medilócele comunei se sus-

tienu, ele nu mai suntu nationali ci desnationalisatórie.

De-si legea, si anume § 58 art. 38: 1868 dispune imperiosu cá: „Fiacare elevu sa se instrueze în limb'a sea materna“ — ast'a nu se intempla în scolile comunali, — si cá nici se nu se póta intemplá se ingrigesce ministeriulu prin aceea ca nu-si cresce invetiátorii cari se scie limb'a poporului.

Dintre 20 de preparandii de statuce a infiintiatu dela promulgarea acestei legi 3 suntu între romani, un'a în Sighetulu Marmatiei, alt'a în Aradu si a treia în Dev'a.

Dupa §. 17. art. 44: 1868 tenerii români aru trebui sa se instrueze în aceste institute în limb'a romana. Se si facuse iaceptulu în Dev'a cu cursu paralelu, acél'a inse numai decâtu s'a si desfiintiatu, si de atunci numai studiulu limbei romane se mai propune cum se propune romanesce, celelalte studii, ori le pricepu tenerii romani ori ba — numai magiariesce.

Ba ce se vedi? Este sciutu cumca fostulu directoru alu acestui institutu a delapidatu sume considerabili din dotatiunea institutului în véra trecuta, din care cauza este depusu si incarceratu.

În comisiunea financiara a dietei, în dilele trecute venindu la pertractare budgetulu ministeriului de culte, la positiunea preparandiei din Dev'a se scóla o nóua capacitate financiara — si aspiranté deocamdata numai la postul de comite supremu în comitatulu Hunedórei — arménulu Lukács Béla, si dice: „cumca elu nici unu cruceriu nu vótéza pentru acést'a preparandia p'na ce nu se va straformá radicalu.“ Si óre pentru aceea, ca ministrulu a denumitu acolo de diriginte pre unu amicu alu d-sale si alu inspectorului scolariu, pre care în urma pentru delapidare de bani publici a trebuitu pusu la recóre? Nu! de acést'a nu póte fi vorba, ci pentruca preparandia acea este „cuibulu dacoromanistiloru!“ Ministrulu apoi numai decâtu s'a si scusat, recunoscendu cumca: „da! s'au intemplatu dieu acolo lucruri ne-cuviincióse, unu profesor nu numai studiulu limbei si literaturii romane l'a propusu romanesce, dar' si chiaru alte studii; a facutu inse dispusetiuni cá astfelu de abusuri se nu se mai intemple, căci pre negligentulu directoru de p'na aci l'a substituitu cu altulu, si speréza ca de aci incolo nu se voru mai comite astelieu de lucruri.“

Nu pentru aceea amu amintitu casulu acest'a ca dóra ne-aru interesá sórtea preparandiei de statu din Dev'a, ci pentruca este chiaru recentu si fórté caracteristicu.

O biéta catedra pentru limb'a si literatur'a romana mai este în universitatea dela Clusiu, si pentruca profesorulu romanu alu acelei catedre a cutezatu se-si propuna studiulu în limb'a lui-mi ti-l'a luat la trei parale diurnalistic'a, si acestu atentatu póte ca-i va constá postulu.

Art. 44: 1868. § 17. prescrie cumca: „Resultatulu invetiamentulu fiindu scopulu supremu alu statulu din punctulu de vedere alu culturai si alu bunastarei generali, este datoriu guvernulu în scolile infiintiate dejá si în celea ce după trebuintia se

voru înființată de aci încolo prin statu, a se îngriji „dupa putintia“, că civii de orice nationalitate a statului, cari se afla în masse mai mari langa olalta, se-si pōta cascigă instructiunea în limb'a lor maternă în apropierea locului lor, pana la gradulu unde se începe instructiunea superiōra academică.

Legea acēst'a este în vigōre dejă de 8 ani, — de atunci s'au înființatu o multime de gimnasii, scōle reali, si agronomice de statu, — cugeti ca între români cari pretotindenea locuiesc în masse compacte, i-a fostu „cu potintia“ guvernului a introduce limb'a propunerii românesce în vr'ō scōla dejă esistente sēu a înființā chiaru vre-unu gimnasiu scōla reala sēu celu pucinu o scōla agronomică de statu cu limb'a propunerii cea romanēscă? Dōmne feresce: acēst'a nu „i-a fostu cu putintia“, — înse i-a fostu cu putintia neînsemnată subventiune de statu de 4000 fl. de care se bucură gimnasiulu nostru din Brasiovu inca si chiaru sub absolutismu — a-ode-negă.

Noi contribuim milione la tot felulu de institute de statu, cari tōte suntu eschisivu ale nationalității magiare, ba contribuim chiaru si la sustinerea teatrelor loru nationali, si din contributiunea nōstră, în butulu legiloru, nici macaru unu cruceriu nu ni-se restituie pentru scopurile nōstre culturali.

Asiā numit'a „Lege despre egal'a îndreptărire natională“ este aceea cu care se lauda ungru în lumea mare, cumca nu mai are parchia de liberala.

E dreptu cumca nici nu are parchia. O lege care se lase usia deschisa la totu felulu de abuzuri, că acēst'a nici nu mai afi în tōta lumea.

În părțile ei cele mai esentiale unde se vede a acordă vr'unu favoru nationalităților, numai decātu se moderēza prin cuventulu „dupa putintia“ („a lehetōségig“) si apoi în aplicare nici odata nu este „cu putintia“.

P. e. §. 6. „Oficiali municipali, pe teritoriulu municipiului, în corespundintiele loru oficiali cu comunele, adunările, reuniunile, institutiele si privatii, „dupa putintia“ se voru folosi de limb'a acestor'a.“

§-lu 17. referitoriu la institutiele de invetiamentu citatu mai susu inca este cu „lehetōségig.“

§. 27. „La îndeplinirea dirigatoriilor si în viitoriu numai calificatiunea personala servindu de cinsura, nationalitatea cui-va de aci încolo nu se pōte consideră de pedeca la nici o dirigatoriă sēu demnitate din tiēra. Ci din contra guvernulu tierei se va îngriji, că la posturile judecătorești si administrative, si cu deosebire la cele de comite supremu, „dupa putintia“ sa se aplice persōne deplinu versate în limbile necesarie, si qualificate, — din sinulu diferitelor nationalități.“

Apoi §. 4. art. IV. 1869. care este în strinsa legatura cu acēst'a dice: „La îndeplinirea posturilor judecătorești sa se observe deosebita atentiune la aceea, că denumirile la tribunalele de prim'a instantia si la județiile singularie, prelānga calificatiunea prescisa în §§. 6. si 7. „dupa putintia“ sa se faca conformu dispusitiunilor §-lui 27. art. 44: 1868. cu consideratiune ecuitabila la nationalitățile ce locuiesc pe teritoriulu respectivului tribunalu.“

Adeveratulu si moralulu întielesu alu acestorū §§. aru fi, că: în magi-

cipii decum-va se afla sa se aplice în dirigatori de acei individi cari suntu în stare a corespunde cu comunele si privatii în limb'a lor.

Ast'a si chiaru de n'aru fi în lege o pretinde mințea sanetōsa, si este celu mai esentialu atributu alu bunei administratiuni.

Omeni de acēsti-a în tōte municipiele se afla în abundantia, dar chiaru pentru acēsta însusire nu se aplica.

În tōta tiēra nu mai este nici unu vice-comite romanu, si de cei mai mici dirigatori inca abia ici-cole câte unulu ex peculiari gratia, dar si acei-a numai ei sciu bietii, cu câte umiliri si sacrificie se mai potu sustiené în posturi.

Ear întielesulu §§-loru privitorii la denumiri aru fi, cumca: pe teritoriulu locuitu de nationalități la posturile de comiti supremi, si judi, ómenii din sinulu acelorū nationalități „caeteris paribus“ se fie preferiti.

Acēst'a eara-si o pretinde întresulu adeveratei administratiuni, a promtei si eftinei justitiei.

Ei dar cumu o interpreta guvernulu?

Pe tempulu candu s'a adusu legea si nainte de aceea inca mai aveamu ici-cole câte unu dirigatoriu înaltu, pe la guvernulu transilvanu si pe la ministeriu. În ministeriulu de culte, — celu mai ponderosu pentru noi, aveamu chiaru unu secretariu de statu. **Astadi nu mai este nici chiaru unu concipistu macaru,** toti suntu parte demissionati parte pensionati în etatea cea mai vigorōsa. Cine potesce potemu serbi si cu numele.

Comiti resp. capitani supremi aveamu în Aradu, Carasiu, Cetatea de pētra, Zarandu, Fagarasiu, Naseudu, Alb'a superiōra si Doboc'a, astadi „cu deosebire“ de acēst'a în tiēra întrēga nici unulu nu mai avemu.

La inaltele curti judecătorești parte prin mōrte, parte prin abdiceri, parte prin destituiri pe di ce merge se impucina numerulu romaniloru fāra a se denumi alti romāni celu pucinu în loculu lor.

Au reposatu dela înalt'a curte Serbu, Gozsdu, Alduleanu, br. Popu si Michali, dela tabl'a regia Mog'a si Bardosi, a abdisu unulu, si s'a destituitu altulu fāra procesu disciplinariu, fāra pensiune dupa multi ani de servitiu, si s'au pensionatu 3 si în locurile vacante n'au mai urmatu romāni.

Astadi avemu la curtea de casatiune: între 20 de judi resp. presiedinti — unulu, — la curtea suprema: între 50 — doi, si la tablele regesci: între 148 — siepte romāni.

Cu ocasiunea organizārei tribunaleloru au capetatu si câte-va locuri romānesce tribunale de prim'a instantia, p. e. Oravit'a, Borosineu, Fagarasiu etc. etc. la cele dōue reductiuni tōte s'au desființiatu.

(Va urmă.)

Correspondintie anonime.

în 24 Octobru v. 1876.

I. Dle Redactoru! Suntu togmai diece dile astadi, de cându unu vechiu amicu scriindu-mi într'altele 'mi dice: „Noi romāni — paremise — nici cându n'amu doveditu mai putiene semne de viētia, că togmai acum în aceste dile grele, cându viforulu ce ni amenintia se apropia de noi — vediendu cu ochii. Dēca nu potemu face mai multu, apoi celu putienu sa ni consultāmu pe calea publicității.“ — Dă asiā este, noi romāni de unu tempu încōce ce e dreptu amu datu pré putiene semne vitali, — înse 'en spunetimi: ce putere vitala mai potemu noi desvōltă astadi, cându mările ni suntu legate si bratiile încatusiate, astfelu că se nu ne mai potemu miscă, iēr' mințea ne sioptesce

că se fimu câtu se pōte de precauti atātu în fapte câtu si în vorbire si scriere? căci dōra vedeti d-vōstra, ca spionagiulu si denunciările mersiave au devenitu astadi la noi lucrū de tōte dilele, iēr' adversarii romaniloru cari s'au imultitu astadi câtu frundia si iērbă într'unu numeru fāra de numeru abia astēpta cu sete si lacomia că se véda cea mai mica miscare din partea romanului pentru că se-lu pōta calumniā si denunciā la cei de susu, — si ai infatiosia în josu publicului lorū prin diuare intogmai că pe nisce tradatori periculosi de patria. Spre asertiunea acestor'a fia de ajunsu deocamdata ilustratiunea celoru petrecute mai deunadile în Alb'a Iul'a si Dev'a, la a căroru repetiere inteligintia romāna mai pōte fi inca pregatita pre totu momentulu, de cumva acēst'a nu se va dedă a recitā în tōta diu'a baremu câte odata psalmulu: „Pune dōmne strage gurei mele.“ Într'asemenea cercustari 'en spunetimi ce semne de viētia mai potemu noi dá astadi?

Dēca dara inteligintia nōstra romāna că persecutata, arata atātu de putiene semne vitali, si dēca chiaru si din publicitate inca face atātu de putiena întrebuintiare astadi, caus'a nici decum nu pōte fi esclusivu numai inert'a si apathia fatia cu cele ce se petrecu astadi în lumea largă, — ci mai multu — si potemu dice preste totu: starea nōstră cea desperata în carea ne aflāmu, sōrtea cea vitriga, — pre carea romāni n'au meritāt'o. Într'acea cu permisiunea d-vōstra dle Red. me-amu propusu a face astadata pe voi'a amicului meu, carele doresce că totusi sa ne mai întâlnimū din cându în cându pe calea publicității. — Bine, dar' apoi ce v'a-si potē óre scria si eu astadi, decātu numai despre incurcaturile politice, ce ametiescu lumea întrēga si a molipsitu óresi-cum atmosfer'a, — despre scenele ascunse — ce se pregatescu cu usile incuiate, din cari noi că si lumea cea multa atātu de putienu scimu.

E caracteristicu dle Red! ca pre cându diuaristii ocupati cu tractarea cestiunei orientali — si facu capulu calindariu, scriu cele mai bizare contradiceri, si pre cându ómenii de pe la cetāti facu o multime de coniecturi politisāndu câte seci si uscate mai imprumutāndu câte ceva si din profetiile lui Agatangelu, ómenii din provincia chiaru si acei'a cari cetescu diuare si tienu contu de tōte miscamintele politice ce se pregatescu — stau uimiti — fāra multa spargere de capu. Chiaru casinele din provincia nici cându n'au fostu mai reu cercetate — decum suntu ele în diu'a de astadi. — Vorbesce dēca-ti place cu câte unu omu mai de da-i dōmne ceva seriosu despre politica, despre miscamintele eventuali — si te trezesci cu o miscare sēca de umeri si cu unu respunsu laconicu: „en date 'n colé — ce sa ne mai fragmentāmu mințea cu daravere politice? — ori ce aru potē aduce preste noi diu'a si nōptea, — mai reu decātu ce ne merge astadi — nu se pōte.“ Sa nu credeti înse nici decum ca dōra numai romāni se esprimă în modululu acēst'a, — ce sēmana fōrte multu cu desperatiunea insasi. Totu asemenea vei audī si din gur'a magiariloru. Mai cetiti si diuarele lorū — cele independinte, ce nu stau în legatura cu guvernulu, si veti audī chiaru voce magiara despre gubernarea magiara — de astadi, astfelu, dupa cum n'ati mai audit'o altadata. Apoi nu ve veti miră de siguru de indiferentismulu inteligintiei romāne cātra tōte câte se trecu si se petrecu astadi.

Dēca v'amu întielesu dle Red! apoi diuariulu nostru „Telegr. Rom.“ în cāti-va numeri mai trecuti — s'au încercatu a se ocupă pana si de cestiunea de interesulu specialu a lu romaniloru. — pentru casulu la vre-o catastrofa eventuala.

Se me ertati — dar' pana acum eu asiā credu ca n'au sositu inca

tempulu a ne întrebă despre atitudinea romaniloru — pentru eventualități. — Ce potemu noi vorbi astadi despre cestiuni pe cari inca nu le cunōscemu de locu? Noi nu cunōscemu inca nice vrajitoriile diplomatiei europene. —

Scimu ca trebile suntu incurcate ca cestiunea orientala despre care se vorbesce astadi în tōta lumea formēdia unu adeveratu nodu gordianu, nu scimu înse dēca Alesandru alu Rusiei se va încumetă alu desnodă pre astadi totu asiā că si odinōra Alesandru alu Macedoniei, prin spada, — sēu prin vre-o alta maestria nesdravana? — Bā nu scimu positivu nici atāt'a — ca venindu trēb'a la spada — va merge óre monarchia nōstră — cu — sēu contr'a Rusiei? — Bā si mai putienu scimu. —

Nu scimu si nu potemu afirmā nici atāt'a, dēca: dualistii nostri la o atare catastrofa voru merge óre pana în fine totu la olalta — mână în mână în cestiunea orientala? — Amu mai vediutu noi si alta-data în lume aliati si frati de cruce, cari apoi indata ce li-au diferitu interesele — venindu trēb'a la impartirea colaciloru s'au încarceratu de capu. — Cātu de usioru li aru putē responde dualistii austriaci — dualistiloru nostri magiari la o atare catastrofa, — togmai asiā, dupa cum a respunsu decurendu junimea Vienesă — celei din B.-Pest'a — la demonstratiunile tumultōse în favōrea turcului, — adeca sciti camu asiē. Noi austriacii, ne luamu sanatate buna dela voi ungriloru pentru ca noi ne incredemu în trecutulu si prezentulu gloriosu alu natiunei nemtiesci. Deci dēca cestiunea orientala cea plina de incurcaturi misteriose va trebui — că sa fia deslegata acum, apoi sa mai asteptāmu — pana ce se va face nitica lumina, — si numai atunci apoi va fi tempulu a ni cugetă la lumin'a dilei, ca „cum aru fi a se privi cestiunea orientala de noi romāni?“

Altcum la atari cestiuni grave — dupa cum ni arata trist'a esperintia — popōrele apesate nu multu suntu întrebate: ce dorescu si ce voescu? Cându orcanulu sufla turbatu, cându tōrentele se descarca cu vehemētia, cine mai pōte stă bunu, cine mai pōte prevedea: unde voru ajunge corpurile manunte ce-i stau în cale? Unu tōrinte ce se pōte prea usioru descarcă asupra nōstră — adi-mâne, mai de grabu sēu mai târdiu, numai Dumedieu bunulu mai scie — unde ni pōte aruncă, chiaru contr'a vointiei si dorintiei nōstre, si inca totu d'a valm'a dimpreuna cu compatriotii nostri magiari, cei atātu de îngamfati astadi.

Anonimulu.

Asiā „en passant“, cum ni se pare ca dice francesulu, mai ca ne vine a dice, ca comediele cu denunciările unoru hiper „patrioti“, cari vedu daco-romani zugravite pre toti paretii si mirōsa ruble rusesci în tōte geamentanele, sa nu ne intimidēze si oprēsa de a ne implinī datori'a. Cestiunea orientala e incurcata, este adeveratu, si se pōte incurcā si mai tare de cum este astadi incurcata; numai noi romāni singuri nu o vomu deslegă; suntemu dara de modest'a si nenormativ'a parere, că noi romāni sa ne chiarificāmu positiunea, sa nu venimū, socotindu-ne pré indelungu, în de totu neplacut'a positiune de a fi trasi si impinsi în tōte părțile si pentru toti încarceratii. Romāni suntu unu factoru de consideratu în cestiunea orientale, numai trebuie sa aiba o conduita cu totii si inca o conduita bine orientata. Sa ne punemu întrebarea unde avemu mai putienu a perde si mai multu de castigatu în constelatiunea ce o vedemu cu totii si atunci..... Red.

Este totu mai invederatu, ca armat'a serbēscă, în urm'a isbiriloru ce

le capatà dela turci in dilele din urma erà apròpe de disolutiune. Ea se aflà într'o totala neputință de a mai face vre-o resistință, in momentele cându armistițiulu a pusu dintr'odata capetu inaintàrilor trupeloru turcesci. Mai multe foi considerabile sustienu ca in cuartirulu generalu serbescu, in 1 Novembre, principele Milanu erà pre aci sa tramita unu parlamentariu la Abdul-Kerim pentru armistițiu si ca Ristici si pregatise plenipotintiele necesarie. In momentulu supremu, s'era, sosese telegram'a dela Ignatieff ca Pòrt'a acceptéza armistițiulu de două luni. Lucrulu celu dintâiu alu principelii Milanu a fostu sa telegrafeze lui Cernaieff si Horvatovici si celorlalti generali sa sisteze ostilitățile. Tòte scirile se unescu, ca Russi'a a trebuitu sa sommeze prin ultimatu, că sa nu pèrda prestigiulu celu mai are inca astadi in Serbi'a. Cu atàt'a inse e mai curiòsa purtarea organului regimului serbescu „Istok“, care vorbesce despre armistițiu, salvatorulu Serbiei, strimbându din nasu si zanganindu din sabia. „Armistițiu“, dice Istok, „nu este lucrulu nostru, dara nu neeste nici neplacutu si stricaciosdecātu numai acelor'a, cari au trebuitu se-lu priméscă. Cedându Turci'a, unu resbelu rusoturcescu inca nu este delaturatu, de ore ce dificultățile suntu inca inainte. Cede Turci'a si mai departe, atunci dorintiele nòstre suntu implinite; nu cede, atunci armat'a Moravei devine arip'a drépta a armatei rusesci din Bulgari'a. La tóta intemplantarea crestinii din orientu voru fi liberi séu fiinduca Pòrt'a va cede si mai departe séu prin resbelulu de craciunu intre Russi'a si Turci'a.

„Hr. Ztg.“ publicà eri o telegrama dela Bucuresci, in carea se dice, ca este pusa la cale o fusiune a conservativilor cu rosii si ca se astépta o schimbare in ministeriu.

Aceesi fòia publica alta telegrama din Belgradu in carea se spune ca Cernaieff a depusu comand'a, carea a luat'o Horvatovici. Inainte de plecare Cernaieff s'a adresatu într'unu discursu, in care a disu ca resbelulu de pâna aci nu e alt'a decâtu unu prologu la dram'a orientului,

„In siedinti'a camerei dela 23 Octobru, ne spune „Românulu“, d. ministru de resbelu a depusu trei proiecte: 1) pentru tienerea rezerveloru suptu arme preste 15 dile; 2) pentru deschiderea unui creditu de lei 4 mil. spre a completà armatur'a; 3) unu creditu de 400,000 spre intemplantarea cheltuieliloru pe Octobru pentru reserve. Aceste proiecte s'au recomandatu de urgentia sectiuniloru.

D. I. Sturza a intrebatu pre d. ministru de resbelu deca are cunoscintia ca, in Tutov'a, nu s'a datu nimicu pentru hrana rezervistiloru si recutiloru pâna la ajungerea loru la corpuri.

Dlu ministru a respunsu ca rezervistii si recutili primescu, dela centrulu companiei teritoriale unde se intrunescu, hran'a pâna la corpu; dar' deca se va fi facutu vre-o abatere la Bârladu, va cercetà si va respunde preste 2—3 dile; apoi a protestatu in contr'a descuragierei ce a atribuitu d. Sturza rezervistiloru si recutiloru, afirmandu ca toti au venit sub stéguri cu bucuria.

Dupa incheierea acestui incidinte, camer'a a procedatu la alegerea comisiunei de respunsu la discursulu tronului, si s'au alesu dnii d. Bratiana, I. Campinenu, N. R. Locustenu, N. Blaramberg, G. Marzescu, G. Misailu si M. Ferechide. S'au declarat vacante col. I de Bacău, II de Vaslui si III de Iasi. Adunarea a trecut apoi in sectiuni unite.

Despre tienut'a Romaniei comunica unu coresp. din Vien'a la „P. Ll.“ urmatòrele:

Vien'a 5 Novembre. Erà din capulu locului claru ca Romania nu va luà o atitudine pe responsabilitatea si puterea ei in conflictulu pendentu. Russi'a, fàra indoiala, i-a deschisu perspective satisfactòre pentru anumite eventualități, inse Romania nu se putea desface de totu si numai asià p'aci in colo de consideratiunile ce i le impune tratatulu de Parisu, basea esistintiei sele. Romania n'a voit u a se desface de aceste cu atàtu mai multu cu câtu ea avé sa aléga intre Russi'a staruitoare câtra carea nu erà obligata prin tratate si intre Turci'a carea este suzeranulu in urm'a tratatelor si cu câtu camasi'a turcesca i este deocamdata mai apròpe decâtu surtuculu rusescu. Clatinându se nesigura într'o parte si într'alt'a s'a indreptatu mai întâiu câtra puterile garante. Aceste inse nesciindu ele in sece sa face, nu scieau ce sa-i sfatuiasca alt'a decâtu ca la scutul tratatelor Romania numai pâna atunci se pòte provocà pâna cându le respectéza ea insa'si. In nesiguranția si mai mare că pâna aci, principele de Hohenzollern se adreséza la Berlinu la capulu Hohenzollerniloru si de aici i s'a datu resolutiunea, care a datu curagiulu la vitésulu mesagiunescu, care nu respira nimic'a mai putieniu decâtu spiritulu de a se pune la dispusitiunea Rusiei si care se ilustréza mai departe prin faptululu ca trupele române si indrépta mersurile loru nu spre frontariile turcesci, ci spre cele rusesci. Se intielege ca nimenea nu crede ca principele Bismark va jucà trumfulu romanescu neconditiunatu contra Rusiei, dara suntu multi ómeni, cari credu ca elu va tiené si acestu trumfu că multe alte in mâna. Precautiunea este totudéun'a mam'a sapientiei si in Berlinu suntu ómenii cu multu mai cu minte, decâtu sa nu fia si fatia cu cei mai bunii amici cu destula precautiune.

„Gaz. de Colonia“ i se telegrafeza din Vien'a: Romania va pastrà neutralitatea cea mai stricta acum că si mai nainte. Este dara de lipsa a mai veni odata asupr'a misiunei lui Bratianu la Livadi'a, despre care se facu atàt'a vorba, si in interesulu adevèrului a afirmà, ca tôte faimele despre o aliantia intre Russi'a si Romania au fostu luate din ventu. O astfelu de aliantia — dice amintit'a fòia — nu s'a incheiatu si logicu nici nu se putea incheià, de ore-ce Romania pretiesce garant'ia colectiva a puteriloru mai multu decâtu protectoratulu Rusiei, de ore ce Russi'a, nisuindu-se dupa mandatulu Europei, pentru că sa pòta pasi in Turci'a activa, nu voriese sa dea o nòua isbitura tratatulu de Parisu pentru o aliantia, care pentru o putere mare nu trage in cumpena atàt'a câtu aru costà-o pre dens'a. In Pest'a credinti'a despre sustinerea păcei e mai tare că ori si cându alta data. In cercuri initiate in secretele politice se vorbesce ca Russi'a a datu in tempulu din urma garant'ii despre intentiunile ei pacifice, cari intrecu in precisiune pre tôte despre câte s'au scrisu pâna aci. Regimulu unguurescu, asià se vede, numai tiene că pericolulu resbelului aru mai avé in sine ceva amenintatòriu.

Cetimu in „Timpulu“ dela 24 Oct. Pòrt'a, precum scimu, a primitu armistițiulu. Sângele va încetà sa curga in Turci'a, — inse pentru câtu tempu?

Lumea, pâna eri atàtu de ingrijiata, adi pòte sa resuffe. Dar' pacea, pe care o dorimu din sufletu, incheiase-va ore? Si deca s'aru incheià, va avé ore o lunga durata? Numele ei nu va ascunde pe acel'a de armistițiu, numai si numai pentru că puterile sa

se pregatésca de unu lungu si teribilu resbelu, care va face din Europ'a orientala teatrulu celei mai sangeròse incaerari din câte a vediatu omenirea pâna adi?

Din câte scimu, relatiile dintre Russi'a si Turci'a suntu fòrte intinse, si se pòte intemplantà că, resbelulu in cetandu pe còstele apusene ale Turciei, sa reincepa într'alta parte cu mai multa furie. — Acést'a ori-cine o pòte prevedé din momentulu ce si va dá sém'a ca actual'a stare a lucruriloru din Turci'a nu mai pòte sa dureze, ca pacea nu se va intemeià in orientu fàra o meritata si bine cumpanita indreptare a popòreloru crestine.

Catastrofa ce amenintia imperiulu otomanu, nu pòte se fia inlatu-rata dar', decâtu numai prin o politica drépta si intielépta din partea Portiei. Este tempu că ea sa revina din vechi'a incapatinare si sa se convinga, ca secululu alu XIX-lea este departe de a se impacà si tolerà ideile si simtiemintele din secululu Ilderimiloru. Deca pâna eri s'a intemeiatu pe nepasarea puteriloru europene despre sòrtea crestiniloru de sub jugulu ei, adi este vediatu, ca acea nepasare s'a inlocuitu cu unu viu interesu. Springinulu care lu avé eri, mâne nu-lu va mai avé, si atunci va sunà si ór'a ei din urma.

Correspondintia.

Boiti'a din scaunulu Talmaciu lângă Turnulu rosii in 6/11 1876.

Inca dela 23 Oct. c. n. s'au adunatu universitatea fundului regiu, in Sabiiu spre a face proiectele de constituire a universitatiei viitoare pre bas'a art. diet. XII din 1876, carea va fi chiamata a administrà si a dispune despre averea fundului regiu, a. n. fonduri ale universitatiei sasesci.

La acestu conflucsu constituantu, precum scimu, se afla si vr'o 5—6 deputati romani.

Agendele acestui conflucsu suntu de importantia si pentru romanii din fundulu regiu; si acum de două septamani, pâna adi, nu aflamu nimic despre lucrarea universitatiei.

Din „Tagblt“ de eri — diurnalulu sasiloru — culegemu cunoscintie despre unu operatu alu comisiunei conflucsului, cu care nu potu consimti romanii si care vatema interesele cele mai vitali ale unei parti mari de romani ai fundului regiu. „Tgblt“ amintesce, ca minoritatea romana a deputatiloru nu aru consimti cu unele puncte ale elaboratului.

Cu cari? nu ne spune nici „Tagblatt“ nici altu cine-va. Noi credem inse, ca deputatii romani nu potu consimti cu nici unulu din punctele esentiale ale elaboratului, si asteptamu unu elaboratu independentu in partile esentiale dela deputatii nostri.

Ne permitiendu spatiulu diurnalului a ne estinde asupr'a intregului elaboratu, ne marginimu a aminti de asta-data, ca sasi eschidu dela participarea la universitate, la administratiunea fonduriloru si dela folosirea loru pe tôte comunele scauneloru filiali ale Salistei, si ale Talmaciuului, dimpreuna si pre cele foste militari precum si pre tôte comunele romane din districtulu Brasiovului (Sacelele, Branulu s. c. l.), prin urmare pre majoritatea romaniloru din scaunulu Sabiiului si din districtulu Brasiovului.

Acestea comune romane, cari inca dinaintea venirii sasiloru au fostu libere si fundi regesci, cari preste 400 ani au statutu si vietuitu in unulu si acela'si fundu regiu cu sasi dimpreuna, acestea adi in 1876 sa se eschida dela fundulu regiu prin o manutia de sasi? Acestea comune romane cari au contribuitu mai multu decâtu tóta sasimea la olalta, la averea fundului regiu a caroru munca, sudore si procente facu adi cea mai mare parte din fundurile universitatiei,

se fia adi eschise dela participare la folosirea si administratiunea acestei averi?!

Acést'a e fratia sasésca? Acést'a e cumpen'a loru, cu care sciu mesurà dreptulu? Si adi inca voru acesti confrati, cari mai in totu numerulu diurnalului loru „Tagblt“ suntu insufletiti pentru drepturile serbiloru, bosniaciloru, erzegovineniloru si altoru ginte apesate din Turci'a, si reclama drepturile aceloru subjugati dela Europ'a, si adi voru ei a tractà pre confratii si concivii loru romani de aici, că pre nisce heloti lipsiti de totu dreptulu, precum i-au tractatu mai de unu seculu încòce; si adi voru ei a lipsi pre romani de celu mai santu dreptu, de a se folosi in mesura drépta de bunulu castigatu prin sudorea si laborea sea propria?

Facemu pe n. regimu de timpuriu atentu la acestea impregiurari si speramu, ca nu va aprobà astfelu de mesuri sasesci leonine, ca nu va suferi că acei romani (intre cari la Brasiovu multi secui) sa fia rapiti de drepturi, ce li-au datu lor regii Ungariei si de a participà la averea comuna, la care directe si indirecte au contribuitu, si nu va mai suferi, precum au suferitu guvernele vechi, că atâtea provente ale corònei, atàt'a avere a terei, titulo desdannari false urb. precum si veniturile comuneloru ce se neindreptatiescu din nou, sa se folosésca numai si numai pentru scòlele si bisericile sasesci si pentru o clica fàra consciintia.

Asteptamu inse si dela dnii deputati romani, că la tempu se informeze publice pe poporulu nostru, despre acea ce se lucra in universitate si in conventiculi, că acest'a se-si dea parerile despre drepturile sele si se nu fimu necesitati a aflà, ceea ce se tractéza despre sòrtea lui, numai din diurnale sasesci. Avemu dara chiaru in Sabiiu unu diurnalu natiunалу, care la ori ce ocaziune ne au aperatu drepturile nòstre.

Poporulu nostru reindreptatitu si acum, din giurulu Turnulu rosii, de multu desteptatu prin astfelu de apesari, este resolutu prin tôte medilòcele legali, a-si aperà drepturile si pretensiunile sele juste, si nu ne indoimu ca si fratii si consortii nostri dela Saliste si dela Branu si Sacele voru fi de unu acordu cu noi.

Romania.

Mesagiulu domnescu pentru deschiderea sesiunei extraordinare a corpuriloru legiuitoare.

Dloru Senatori! Dloru Deputati! In fati'a necesitatiei ce tier'a simte de a terminà cu o di mai inainte oper'a laboriòsa a reformeloru si a imbunatatiriloru, pre cari le ascépta cu o legitima nerabdare dela domniile-vòstre, si in fati'a greleloru circumstantie prin cari trecemu in mijloculu evenimenteloru ce se desfasiura impregiurulu nòstru, M'amu determintu sa inaintezeu epoc'a ficsata de constitutiune pentru intrunirea corpuriloru legiuitoare, si sa ve convocu in sesiune extraordinara.

Raporturile nòstre cu statele straine suntu din cele mai bune. Din partea tutuloru puteriloru garante suntemu incuragiati intru mantinerea atitudinei nòstre neutrale, pre care guvernulu meu a adoptat'o inca dela inceputulu lupteloru ce se urméza in peninsul'a Balcaniloru. Insași sublim'a Pòrta se pare acum mai dispusa a recunòsce justiti'a revendicatiuniloru nòstre. Pe tóta din'a, putemu dice, avemu semne bune despre sientimentele bine-voitòre de cari suntu animate in privinti'a Romaniei tôte puterile cele mari ale Europei.

Asià multiamita directiunei prudente si ferme ce reprezentantii natiunei au imprimatu guvernului Meu, avemu temeiu de a sperà ca, atunci cându pericole mai pre susu de for-

tielo n6stre aru amenintia statulu romanu, puterniculu scutu alu Europei garante nu ne va lipsi intru aperarea integritatii teritoriului si a drepturilor n6stre nationale.

Avem u in sa cea mai mare deplina incredere ca unu viitoriu apropiatu va aduce liniscea in Orientu, gratie silintieloru ce tote puterile Europei punu pentru ameliorarea sortei pop6reloru crestine.

Dloru Senatori! Dloru Deputati! Preste putiene dile ac6sta sesiune se va ajunge cu acea ordinara a anului. Atunci budgetele pe anulu viitoriu 1877 vi se voru present6 imediatu dimpreuna cu modific6rile de introdusu in legile organice ale servicieloru publice, modific6ri recunoscute de necesare prin reducerile impuse de situatiunea n6stra financiara.

Aceste modific6ri legislative voru trebui a fi votate in tempulu cuviinciosu, inainte de inceputulu exercitiului anului 1877, asi6 ele voru servi de basa si la discutiunea si votarea budgeteloru pe anulu 1878.

Celelalte proiecte de legi, precum e: acelu pentru lucrarea drumurilor, acelu pentru transformarea impositului personalu, acelu pentru reform6 legiloru judetiene si comunale, tote reclama atentiunea seri6sa a d-v6stre. Acestu din urma proiectu se recomanda corpuriloru legiuito6re c6 o reforma indispensabila pentru a asigur6 tieri bin6facerile principiului descentralis6rei administrative, f6ra de care este cu anevoie de a stabili odata acea autonomia comunala prescisa solemnu de constitutiune.

Dificult6tile situatiunei sunt mari si numero6e. Nu me indoiescu inse ca, prin unirea si patriotismulu loru, romanii acum c6 si alta-data, voru sci sa le intempine si sa le invinga.

Astfelu lucr6rile domniloru v6stre voru fi binecuvantate.

CAROLU.

Variet6ti.

* Studentii magiari din Budapesta s'au dusu in 2 Novembre in processiune la mommentulu lui G6lbaba, unu s6ntu turcescu, ingropatu intr'o moschee pre tempulu c6ndu turcii domniau pradendu ardiendu si uciundu in Ungaria — au pusu flori pre mommentulu santului turcescu, au rostitu cuv6nt6ri asup6a mommentului lui. De gustibus non etc. etc.

* Despre Pius IX si pamentulu promisiunei scrie unu catolicu rumelicu din Constantinopole:

Multi din generatiunea actual6 si voru mai aduce bine aminte c6tu s'a ostenitu Pius IX dupa avenirea sea la scaunulu papalu pentru a instal6 unu prelatu catolicu in Ierusalimu, cetatea, unde a traitu, suferitu, invetiatu si lucratu Mantuitoriulu, si pentru a restabili celu putienu un'a parte din vechi'a stralucire spirituale a acestei stravechi metropole a crestinat6tii. Monsignorulu Balerga intrase curendu dupa aceea c6 primulu patriarchu catolicu de Ierusalimu in biseric'a s6ntului momentu si-si asiedia residintia in apropierea acestuia. Ac6sta fapta a s6ntului Parinte fu aplaudata pe atunci de intr6g'a crestinatate catolica, ea s'a seversitu f6ra nici unu sucursu dela marele puteri catolice din Europa; ponteficele a tramisu din initiativa spontana pe ablegatulu scaunulu s6ntu in cetatea Mantuitoriului, care astadi trebuie sa fia supusa unui principe musulmanu si ia care sismaticii aveau o influintia din vremile cele mai vechi.

Abi6 a trecut trece diecenie, de c6ndu cetatea apostoliloru s'a facutu residintia unui metropolitu catolicu si dej6 se vedu pretutindene in tier'a s6nta rezultatele binecuvantate ce au

urmatu acestei intempl6ri. Sismaticii din tier'a ac6st'a nu se mai incumetu a prigonii pe calugarii nostri c6 p6na aci, c6ci sci u ca au unu protectoru in mijloculu loru, a c6rui voce strabate dela Iordanu p6na la tiermuriu Tibruliu si ale c6rui cuvinte se asculta in cabinetele mariloru puteri catolice. Musulmanii inca tract6za acum cu mai multu respectu pre preti catolici ce traiescu printre densii, c6ci si ei sci u, ca patriarchulu catolicu din Ierusalimu anuncie ori-ce escesu ce se face fratiloru sei in credintia, la Constantinopole insistandu in ac6l'asi tempu asup6a pedepsirei vinovatiloru. D6ca nu putemu destulu apretiuu si aceste avantagie ce avem u sa le mul-tiaminu patriarchatulu catolicu din Ierusalimu, cu c6tu mai multu suntu de apretiuu meritele ce si le-a castigatu ac6st'a autoritate biseric6sca pentru respandirea invetiaturei lui Christosu.

Incuragiatu de aceste succese si sciindu bine, ca togm'a acum e mommentulu favoritoriu pentru a put6 lucr6 la curtea padisiachului spre prosperarea bisericiei catolice in imperiulu celu mare alu acestuia, — S6nti'a Sea se nesuesce a esoper6 noue privilegii pentru biseric'a incredintiata lui si a cre6 unu viitoriu nou pentru fiii ei in resaritu. La ordinulu specialu alu lui Piu IX se dice ca monsignorulu Hassun a presentatu barbatiloru de statu din Constantinopole unu planu detaiatu de colonisare a pamentului promisu prin catolici si cu bani catolici. Dupa planulu ac6st'a, patriarchulu din Ierusalimu va provoc6 pe fratii sei de credintia din apusu, a se asiedia in cete in patri'a patriarchyului, pentru a o cultiv6 si civilis6. Cu bani catolici au sa se faca acolo drumuri, sa se construeze linii de telegrafu si de feru, sa se ridice industri'a, sa se sprigin6sca si promoveze comericiulu. Dara prel6nga tote aceste mai este unu motivu care ind6mna pe Pio Nono sa devoteze atentiunea sea pamentului promisu. S6nti'a Sea, asi6 se povestesc celu putienu in cercurile inspirate din Constantinopole, se teme ca urmatorii sei pe scaunulu lui Petru voru deveni numai prea adese ori in conflictu cu guvernulu italianu si voru fi restrinsi in liber'a eserciare a autorit6tii loru spirituale; de aceea elu se nesuesce a cre6 pentru densii in Ierusalimu o a d6u'a Roma, unde ei voru put6 petrece p6na c6ndu situatiunea la Tibru se va schimb6 i6ra in favorulu bisericic catolice. Noi sper6m — termina acestu corespudentu invapoiatu de foculu propagandei — ca biseric'a romano-catolica in curendu va fi stimata la Iordanu togm'a asi6 c6 si la Tibru, Sen'a si la Dunare.

* Cardinalulu Antonelli secretariulu de statu alu papei a muritu in 6 Novembre st. n.

Burs'a de Vien'a.

Din 27 Oct. (8 Nov.) 1876.

Table with 2 columns: Item and Amount. Includes Metalicele 5%, Imprumutul nationalu 5%, Actiuni de banca, etc.

Publicatiune.

In 27 Novembre st. n. in anulu ac6st'a la 10 ore inainte de media di, in cas'a v6mei, va av6 locu licitatiunea publica a v6mei podului de preste Oltu, apartienetoriu de comunele Cincu-

sioru si Voil'a, pe durata de trei ani urmatori.

Condiitiunile de esarendare se potu ved6 mai deaprop6e in cancelaria incilitului oficiu comitatensu alu comitatului Fagarasiului si alu judelui processuale alu Cincusiorului.

Cincu-mare 5 Novembre 1876.

Oficiulu judetiului processuale alu Cincusiorului. 1-3

Concursu.

Conformu ordinatiunei prea veneratului consistoriu archidiecesanu dto 12 Augustu a. c. Nr. 1743 B. pentru intregirea parochiei vacante Bacai'a de a III clasa, in ppresbiteratulu alu Il-le alu Gioagiului, se escrie concursu p6na la 20 Noveb. a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

- 1. Dela 72 familii c6te un'a ferdela cucuruзу sfarmitu.
2. Dela tota famili'a c6te un'a di de lucru.
3. Venitul stolaru usuatu, — cari tote computate dau sum'a de 300 fl. v. a.

Doritorii de a ocup6 ac6sta parochia, au a-si asterne suplicele instruite in sensulu statut. org. si a dispusetiuniloru provisorie sinodali din anulu 1873 la subscrisulu p6na la terminulu indicatu.

Secarembu, 15 Octob. 1876.

Pentru comitetulu parochialu.

Sabinu Piso m/p.

ppresbiteru. 2-3

Concursu.

De ore-ce in urm'a public6rei concursului din „Tel. Rom. Nrii 53, 54, si 56, nu s'au aflatu concurenti cu cualit6tile recerute de statutulu organicu pentru ocuparea postului de parochu in vacant'a parochia Suligete, ppresbiteratulu Gi6giului I; in urm'a inaltei ordinatiuni consistoriali din 24 Septembrie a. c. Nr. 2632 B. se prolungesce terminulu cu 14 dile dela int6i'a publicare a acestui concursu.

Doritorii de a ocup6 ac6sta parochia cu unu venitu anualu de 341 fl. v. a. se-si subst6rna in restempulu susu indicatu suplicele loru cu documentele recerute de statutulu organicu § 13 la oficiulu ppresbiterale gr. or. alu tractului Gi6giului I.

Hondolu, 21 Octob. 1876.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Basiliu Piposiu m. p.

ppresbiteru (2-3)

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a de class'a a trei'a Carmadinescu cu filia Boiulu de josu, ppresbiteratulu Ilei muresiane, prin ac6st'a se escrie concursu p6na la 21 Novembre 1876, in care di se va tien6 si alegerea.

Emolumintele suntu:

- 1.) Casa parochiala cu gradina de legumi si de p6me.
2.) Dela 130 familii c6te un'a ferdela de bucate in b6mbe si c6te o di de lucru.
3.) Folosirea fenului si a p6meloru din cimiterie.
4.) Stol'a usuata si imbunatatita dela 130 familii, conformu hotaririi sinodului parochiale dela 19 Septembrie 1876.

Doritorii de a ocup6 ac6sta parochia au a-si asterne concursele loru conformu dispusetiuneloru statutului organicu si dispositiuneloru provisorie sinodali la terminulu mai susu disu la subscrisulu.

Gurasadului in 20 Octob. 1876.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alecsiu Olariu m. p.

adm. ppresbit. (2-3)

Concursu.

Pre bas'a inaltei concesiuni consist. dto 30 Septembrie a. c. Nr. 2761 B. pentru ocuparea vacantei parochii de cl. III Salciv'a de josu, ppresbiteratulu Lupsiei, se escrie concursu cu terminulu p6na in 20 Novembre 1876.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu:

- 1. Cas'a parochiala si alte edificii economice.
2. 60 ferdele vechi bucate, parte gr6u parte cucuruзу.
3. Gradina de legumi si de unu caru cucuruзу.
4. Un'a di de lucru dela 110 fumuri si
5. Venitele stolari; cari tote computate dau unu venitu anuale camu de 325 fl. v. a.

Petitorii acestei statiuni au a-si asterne suplicele loru instruite in sensulu stat. org. la subsemnatulu p6na in terminulu susu indicatu.

In contielegere cu comit. paroch. respectivu.

Offenbai'a in 16 Octob. 1876.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or. a Lupsiei.

Ioann Danciu,

adm. prot. (2-3)

Edictu.

Bucur'a nascuta George Popi Teodoru, din Vladeni ppresbiteratulu Branului au parasitu cu necredintia din lun'a Maiu 1874 pre legiuitulu seu barbatu Ioanu Ioanu Nasea totu din Vladeni, si pribegesce in lume f6ra de a se sci locul unde se afla, este prin ac6st'a citata, c6 in terminu de unu anu si o di, sa se prezenteze inaintea subscrisului foru matrimoniale, c6ci la din contra si in absentia ei se va pertract6 si decide procesulu divortiale intentatu asup6ai.

Brasiovu 27 Sept. 1876.

Forulu matrimoniale gr. or. alu tractului ppresbiteralu alu

Branului. 2-3

Depuneri de capitale pentru fructificare.

se primescu la institutulu subsemnatu.

- a.) Prel6nga anunierea radic6rei in sensulu statuteloru cu 6% interese;
b.) Sub condiitiune de a se anuni6a institutulu radicarea depuneri la trei luni inainte cu 6 1/2% interese;
c.) sub condiitiune de a se anuni6a institutulu radicarea depuneri la si ese luni inainte cu 7% interese.

Cu privire la condiitiunile b) si c) deponentulu are a se dechiar6 in diu'a depuneri, c6ci altu-cum inlocarea se va privi c6 urmata sub condiitiunea a).

Interesele incepu cu diua, care urm6za dupa diu'a depuneri, si inc6ta cu diu'a premergator6 dilei, in care se radica depunerea cu acelu adausu inse, ca numai dupa acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu putienu 15 dile.

La dorintia deponentului se potu stabili in diu'a depuneri capitalului si condiitiuni speciali de esolvire, cari se ins6mna apoi in libelul si in cartea depuneriloru institutului. In atare casu rectificarea depuneriloru urm6za dupa aceste modalit6ti speciali.

Depunerile prin posta prel6nga comunicarea adresei deponentului se resolu totu-d6un'a in diu'a primirei.

Asemene se potu efectui priu post6a anuni6ari si radic6ri de capitale.

Sibiuu, 28 Octob. 1876.

„Albin'a“

Institutu de creditu si de economii in Sibiuu.